

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5To/6/2017
Identifikačné číslo spisu: 9516100201
Dátum vydania rozhodnutia: 16.04.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9516100201.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obžalovaných Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. pre prečin nepriamej korupcie spolupáchateľstvom podľa § 20, § 336 ods. 1 Tr. zák. na verejnom zasadnutí 16. apríla 2018 v Bratislave o odvolaniach obžalovaných Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. proti rozsudku samosudcu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 26. júna 2017, sp. zn. PK-2T/28/2016, rozhodol

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolania obžalovaných Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. sa z a m i e t a j ú.

Odôvodnenie

Rozsudkom samosudcu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 26. júna 2017, sp. zn. PK-2T/28/2016, boli obžalovaní Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. uznaní za vinných z prečinu nepriamej korupcie spolupáchateľstvom podľa § 20, § 336 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v období od 17. mája 2016 do 23. mája 2016 v Nitre, Trieda Andreja Hlinku č. X v priestoroch budovy M. B. U. v Nitre (ďalej len „M. Nitra“), ďalej na parkovisku pri J. I. v Nitre, v obci Nitrianske Hrnčiarovce a na ďalších doposiaľ nezistených miestach, po predchádzajúcej vzájomnej dohode medzi Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. si títo vyžiadali a prijali cez sprostredkovateľa Ing. W. O., PhD., nar. XX. W. XXXX, finančnú hotovosť vo výške 500,- Eur od R. M., nar. XX. V. XXXX, študenta M. Nitra, za to, že prof. Ing. O. N., CSc. svojim vplyvom bude pôsobiť na doc. Ing. V. Q., CSc. pôsobiaceho ako vedúci N. K. a W. K. E. M. Nitra a zabezpečí mu úspešné absolvovanie skúšky z predmetu B. I, následne po vykonaní a zapísaní skúšok do výkazu o štúdiu z predmetov B. I a B. II Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. cez sprostredkovateľa Ing. W. O., PhD. opätovne vyžiadali a prijali od R. M. hotovosť vo výške 200,- Eur ako doplatok za úspešné absolvovanie skúšky aj z predmetu B. II.

Samosudca Špecializovaného trestného súdu ich za to odsúdil podľa § 336 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. z dôvodov § 36 písm. j) Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 6 (šesť)

mesiacov, ktorého výkon obžalovaným podľa § 49 ods. 1 písm. a § 50 ods. 1 Tr. zák. podmienčne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov. Zároveň obidvom obžalovaným podľa § 50 ods. 2 a § 51 ods. 4 písm. g) Tr. zák. uložil aj povinnosť smerujúcu k tomu, aby viedli riadny život, a to aby sa podrobili v skúšobnej dobe v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu. Napokon im podľa § 56 ods. 1 s prihliadnutím na § 57 ods. 1 Tr. zák. uložil peňažný trest vo výmere 500,- Eur (päťsto) s tým, že podľa § 57 ods. 2 Tr. zák. zaplatená suma peňažného trestu pripadá štátu a pre prípad, že by tento trest mohol byť úmyselne zmarený, tak im podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. uložil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podali odvolania obžalovaní Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc., ktoré písomne odôvodnili prostredníctvom svojej splnomocnenej obhajkyne JUDr. Jany Kochanskej.

Podaným odvolaním sa domáhali, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 321 ods. 1 písm. b), d) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám vo veci rozhodol tak, že by ich podľa § 285 písm. b) Tr. por. spod obžaloby pre žalovaný skutok oslobodil, keďže tento nie je trestným činom. Pokiaľ ide o jednotlivé odvolacie námietky, obžalovaní argumentovali nasledovne:

- nebolo preukázané, že konali ako spolupáchatelia, keďže prof. Ing. O. N., CSc. sa so sprostredkovateľom Ing. W. O., PhD. a študentom R. M. nikdy nestretol, konal len na žiadosť svojho syna Ing. W. N., PhD. a skúšajúceho Doc. Ing. V. Q., CSc. kontaktoval len za účelom termínu skúšky, pričom finančnú odmenu nikdy nežiadal a ani neprevzal;

- podľa názoru obhajkyne prof. Ing. O. N., CSc. neporušil žiadnu povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona, z čoho podľa nej mal by potom rezultovať záver, že skutkový stav, ktorý tvorí základ obžaloby, sa síce stal, ale nenapĺňa všetky objektívne a subjektívne znaky žalovaného trestného činu;

- v posudzovanom prípade však namiesto toho došlo k opačnému postupu, keď vo vzťahu k obžalovanému prof. Ing. O. N., CSc. orgány činné v trestnom konaní preniesli na neho zodpovednosť iného subjektu, teda „že imputáciou čin iného sa prirátal osobe obžalovaného prof. Ing. O. N., CSc.“;

- pokiaľ ide o obžalovaného Ing. W. N., PhD., v prvom rade obhajkyňa spochybnila jeho prvotné priznanie tým, že išlo o účelové tvrdenia produkované s cieľom vyhnúť sa väzobnému trestnému stíhaniu, ktoré v konaní pred samosudcom logickým spôsobom vysvetlil;

- v jeho prípade v podstate v plnom rozsahu bola zopakovaná obhajobná argumentácia založená na tvrdení, že finančnú odmenu nežiadal a ani neprevzal s tým, že Ing. W. O., PhD. bol len požiadaný o vybavenie termínu skúšky pre študenta R. M., s ktorou požiadavkou sa obrátil na svojho otca prof. Ing. O. N., CSc.;

- v tejto súvislosti rovnako spochybnil výpovede svedkov Ing. W. O., PhD. a R. M., ktorí boli vylúčení na samostatné konanie a u ktorých následne došlo k schváleniu dohody o vine a treste, v rámci ktorej im boli poskytnuté benefity v podobe nižších trestov;

- súd prvého stupňa bez ďalšieho vychádzal z prezumpcie pravdivosti tvrdení kajúcnikov a naopak z prezumpcie nepravdivosti tvrdení, ktoré skutkovú verziu kajúcnikov nepotvrdili, čím vystúpil z pozície nestrannosti a postavil sa do úlohy pomocníka obžaloby;

- rovnako tak oboznámené odposluchy nepotvrdili korupčné správanie obžalovaného Ing. W. N., PhD.;

- podľa názoru obžalovaného Ing. W. N., PhD. aj v jeho prípade nebola vina jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázaná a vzhľadom k tomu mala byť uplatnená zásada „in dubio pro reo“, keďže nedokázaná vina má rovnaký dôsledok a význam ako dokázaná nevina.

Trestná vec bola predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 17. augusta 2017, pričom predseda senátu odvolacieho súdu 22. januára 2018 určil termín verejného zasadnutia na 1. marca 2018.

Obžalovaní Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. 26. februára 2018 splnomocnili v odvolacom konaní obhajobou Mgr. Mareka Paru, pričom obhajkyňa JUDr. Ivana Kochanská 28. februára 2018 oznámila skončenie ich zastupovania.

Obhajca Mgr. Marek Para následne 28. februára 2017 písomne požiadal o opravu zápisnice z hlavného pojednávania podľa § 60 ods. 1 Tr. por. a s odvolaním sa na rozsudok ESELP zo 4. apríla 2017, č. 2742/12, vo veci Matanovič v. Chorvátsko podal návrh na doplnenie dokazovania, ktorým žiadal zabezpečiť a vykonať všetky zvukové záznamy telekomunikačnej prevádzky ako aj všetky obrazovo-zvukové záznamy obstarané na základe príkazov príslušných sudcov, ktoré prokurátorom neboli zaradené do spisu, nakoľko obžalovaní nemali žiadnu možnosť posúdiť ich účelnosť, keďže z ich obsahu by mohli vyplynúť podstatné skutočnosti týkajúce sa otázky viny, či trestu.

Obhajca Mgr. Marek Para v mene obžalovaných Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. 28. februára 2018 písomne doplnil dôvody podaných odvolaní v nasledovnom smere:

- namietal procesný postup, spôsob a rozsah oboznamovania utajovanej prílohy spisu sp. zn. PK-2T/28/2016, pričom v tejto súvislosti žiadal súd prvého stupňa o opravu zápisnice;
- rovnako tak namietal ako samosudca Špecializovaného trestného súdu tento listinný dôkaz vyhodnotil a v napadnutom rozsudku odôvodnil, resp. neodôvodnil;
- v nadväznosti na podaný návrh na doplnenie dokazovania vytykal všetkým doposiaľ konajúcim orgánom činným v trestnom konaní, že selektívnym spôsobom určovali, ktoré zo získaných odposluchov zaradia do spisu a oboznámia s nimi obžalovaných a ich obhajcu a v tejto súvislosti sa domáhal doplnenia dokazovania vo vyššie naznačenom smere, aby tak mohol preukázať ich nevinu;
- podľa názoru obžalovaného prof. Ing. O. N., CSc. a jeho obhajcu vymedzenie skutkovej vety s formuláciou „zabezpečenia úspešného absolvovania skúšky“ nevyklučuje legálnu činnosť jeho osoby, keďže v skutkovej vete absentuje práve konštatovanie ovplyvnenia osoby, ktorá rozhoduje v smere deformácie jej rozhodovacej právomoci v rozpore s právom, teda zameranej na zvýhodnenie alebo uprednostnenie určitej osoby, pričom v tomto smere poukázal na zásadu „reformationis in peius“;
- pokiaľ ide o svedeckú výpoveď Ing. W. O., argumentoval tým, že tesne po jeho svedeckej výpovedi v prípravnom konaní 8. novembra 2016, ktorá bola na hlavnom pojednávaní prečítaná bez splnenia zákonných podmienok, keďže odmietol vypovedať, dosiahol 13. decembra 2016 právoplatné ukončenie vo svojej vlastnej trestnej veci a vzhľadom k tomu bez ďalšieho nie je možné uveriť jeho verzii, že bez akéhokoľvek vzťahu k osobe R. M. konal nezištne a peniaze si nenechal tak ako v mnohých iných prípadoch;
- rovnako tak poukázal aj na svedeckú výpoveď doc. Ing. V. Q., CSc., ktorú orgány činné v trestnom konaní považovali za vierohodnú, keďže nebol stíhaný za trestný čin na úseku korupcie;
- napadnutému rozsudku obžalovaní Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. vytykali aj arbitrárnosť v otázke spáchania žalovaného skutku formou spolupáchateľstva, pričom práve obrazovo-zvukové záznamy ako aj zvukové záznamy telekomunikačnej prevádzky, pokiaľ by boli vykonané v súlade s Trestným poriadkom a judikatúrou ESELP, by nepochybne preukázali, že forma spáchania žalobcom predpokladaného skutku nemôže byť spolupáchateľstvo, keďže Trestný zákon nepriame pôsobenie ako trestný čin nedefinuje;

Z týchto dôvodov sa potom domáhali, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 321 ods. 1 písm.

a), b), c), e) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil vec samosudcovi Špecializovaného trestného súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol a aby najmä doplnil dokazovanie v naznačenom smere (doplnenie zvukovo-obrazových záznamov a zvukových záznamov telekomunikačnej činnosti v celom rozsahu a následne vypočutie obžalovaných k ich obsahu), alternatívne aby podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaných z dôvodu, že vymedzenie skutkovej vety, bez možnosti jej zmeny v neprospech obžalovaných, neposkytuje potrebný podklad pre právne posúdenie konania obžalovaných ako prečin - nepriama korupcia - podľa § 336 ods. 1 Tr. zák., podľa § 285 písm. b) Tr. por. spod obžaloby oslobodil.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom uvedeným v citovanom ustanovení zistil, že odvolanie proti rozsudku samosudcu Špecializovaného trestného súdu podali procesné strany na to oprávnené, proti výrokom, proti ktorým odvolania podať mohli a urobili tak v lehote ustanovenej v zákone, pričom odvolania obžalovaných Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. nie sú dôvodné.

Treba hneď úvodom uviesť, že vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdneho prečinu nepriamej korupcie je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym podstatným chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci, pokiaľ ide o zistenie, že sa predmetný skutok stal spôsobom popísaným vo výrokovej časti napadnutého rozsudku, že ho spáchali obžalovaní Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. a že z ich konania nastal tam uvedený následok.

Vzhľadom k tomu Najvyšší súd Slovenskej republiky v otázke skutkových zistení výslovne odkazuje na do najmenších podrobností rozvedené dôvody rozsudku samosudcu Špecializovaného trestného súdu, s ktorými sa mohol len a len stotožniť.

Rovnako Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní obsahu vyšetrovacieho a súdneho spisu dospel k záveru, že výrok o vine obžalovaných Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. bol založený na presvedčivých dôkazoch, ktoré bez rozumnej pochybnosti vylučujú akúkoľvek inú alternatívu toho skutkového deja, ktorý bol na základe týchto dôkazov ustálený.

Napriek existencii právne relevantnej argumentácie samosudcu Špecializovaného trestného súdu Najvyšší súd Slovenskej republiky zaujal k vyššie uvedeným odvolacím námietkam obžalovaných Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. tieto právne závery:

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo obžalovaného na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené obžalovaným, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných procesnými stranami konania.

Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo obžalovaného na spravodlivý proces.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní napadnutého rozsudku samosudcu Špecializovaného

trestného súdu konštatuje, že toto rozhodnutie požadované kritériá napĺňa, nakoľko prehrávajúca strana (obžalovaní Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. a ich obhajca) naozaj vie, prečo „prehrala“ a právnici, ktorí čítali tento rozsudok vedia, prečo bol prijatý!!!

Najvyšší súd Slovenskej republiky ešte na margo námietok obžalovaných Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. a ich obhajcu o arbitrárnosti napadnutého rozsudku považuje za potrebné uviesť, že odôvodniť rozhodnutie znamená vyjadriť jeho dôvody. Znamená to nútiť toho, kto rozhodnutie prijíma, mať preň dôvody. Práve tým sa vzd'aluujeme každej svojvôli. Iba vďaka dôvodom ten, kto prehral proces, vie ako a prečo prehral, pretože dôvody ho nabádajú pochopiť rozsudok a odrádzajú ho od toho, aby sa pridlho oddával trpkkej radosti "zatracovania sudcov". Odôvodnený rozsudok totiž nahrádza tvrdenie úsudkom a jednoduché uplatňovanie právomoci pokusom o presvedčovanie. A napadnutý rozsudok svojím odôvodnením takým bezpochyby je!

K procesnej stránke veci

V tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky úvodom považuje za potrebné zdôrazniť, že obžalovaných Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. zastupovala v trestnej veci na podklade splnomocnenia obhajkyňa JUDr. Ivana Kochanská, a to od vznesenia obvinenia 13. júla 2016 až do vyhlásenia odsudzujúceho prvostupňového rozsudku 26. júna 2017, vrátane podania a odôvodnenia odvolania a prevzatia termínu odvolacieho konania 26. januára 2018. Obžalovaní len tri dni pred 1. marcom 2018, kedy sa malo konať verejné zasadnutie na odvolacom súde, splnomocnili zastupovaním obhajcu Mgr. Mareka Paru, ktorý túto obhajobu prevzal.

Splnomocnený obhajca Mgr. Marek Para, ako už bolo skôr spomenuté, viacerými písomnými podaniami 28. februára 2018 jednak požiadal o opravu zápisnice z hlavného pojednávania konaného v termínoch 27. apríla 2017 a 11. mája 2017, jednak podal návrh na doplnenie dokazovania v smere už naznačenom a jednak doplnil dôvody odvolania obžalovaných Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc.

Zrejme ušlo pozornosti obhajcu Mgr. Mareka Paru rozhodnutie odvolacieho senátu 4T Najvyššieho súdu Slovenskej republiky riešiace obdobnú procesnú situáciu, a sice z 30. októbra 2008, sp. zn. 4 To 2/2008, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 35/2008. Z uvedeného rozhodnutia vyplývajú nasledovné právne závery:

Zo zodpovednosti obhajovaného za včasnú a okolnostiam prípadu primeranú voľbu obhajcu v žiadnom prípade nevyplýva povinnosť všeobecného súdu prispôbovať režim konania a jeho priebeh predstávám a požiadavkám obhajcu obvineného, aj keby obhajobu prevzal obhajca v sebe kratšej dobe, resp. za situácie, že paralelne vykonáva obhajobu v inej trestnej veci väčšieho rozsahu. Čas potrebný na prípravu obhajoby, resp. na samotný jej výkon treba zamerať od súdu k obhajcovi a v žiadnom prípade nie naopak.

Je vecou profesionálnej zodpovednosti obhajcu, či prevezme zastúpenie „na poslednú chvíľu“, resp. za situácie, že paralelne vykonáva obhajobu v inej trestnej veci väčšieho rozsahu a ako sa tento obhajca so svojimi zákonnými a etickými povinnosťami vyrovná. Z toho jednoznačne vyplýva aj tá skutočnosť, že zmenou v osobe zvoleného obhajcu nie je preto všeobecný súd v priebehu konania, čo do jeho režimu, nijako viazaný.

Napriek tomu odvolací senát 5T Najvyššieho súdu Slovenskej republiky návrhom obžalovaných Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc., ktoré boli podané prostredníctvom ich novozvoleného obhajcu Mgr. Mareka Paru, vyhovel v plnom rozsahu.

Treba povedať, že úlohou advokáta je v hraniciach daných profesionálnou deontológiou využívať všetky prostriedky na presadenie tézy, ktorú obhajuje, alebo v prípade, že ide o „nesprávnu vec“, používať odkladacie manévry. Aj v tomto posudzovanom prípade tomu tak bolo tým, že obžalovaní Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. prostredníctvom ich obhajcu Mgr. Mareka Paru požiadali o opravu

zápisnice z hlavného pojednávania pred samosudcom Špecializovaného trestného súdu a podali návrh na doplnenie dokazovania.

Pokiaľ išlo o opravu časti zápisnice z hlavného pojednávania z 27. apríla 2017 a 11. mája 2017, ktorá sa mala týkať procesného postupu, spôsobu a rozsahu oboznamovania utajovanej prílohy spisu sp. zn. PK-2T/28/2016, odvolací senát 5T po odročení verejného zasadnutia vrátil vec samosudcovi Špecializovaného trestného súdu za účelom rozhodnutia o predmetnej žiadosti.

Samosudca Špecializovaného trestného súdu uznesením z 13. marca 2018, sp. zn. PK-2T/28/2016, podľa § 60 ods. 1 Tr. por. žiadosť obžalovaných Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. o opravu zápisnice z hlavného pojednávania zamietol, pretože nebola dôvodná. V odôvodnení tohto uznesenia potom veľmi detailne reagoval na všetky vznesené námietky. Obžalovaní Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. a ich obhajca Mgr. Marek Para sa s touto argumentáciou v plnom rozsahu stotožnili, keďže v zákonom stanovenej lehote proti uzneseniu sťažnosť nepodali. Vzhľadom k tomu aj nimi následne vznesenú odvoláciu námietku založenú na tých istých dôvodoch vyhodnotil odvolací senát 5T ako právne irelevantnú.

Pokiaľ išlo o návrh na doplnenie dokazovania zabezpečením a vykonaním všetkých zvukových záznamov telekomunikačnej prevádzky, ako aj všetkých obrazovo-zvukových záznamov obstaraných na základe príkazov príslušného sudcu pre prípravné konanie, dospel odvolací senát 5T k týmto právnym záverom:

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 115 ods. 6 Tr. por. ak sa má záznam telekomunikačnej prevádzky použiť ako dôkaz, treba k nemu pripojiť, ak to vyhotovený záznam umožňuje, doslovný prepis záznamu, ktorý vyhotoví príslušník Policajného zboru vykonávajúci odpočúvanie, v rozsahu zistených skutočností významných pre trestné konanie, s uvedením údajov o mieste, čase, orgáne, ktorý záznam vyhotovil, a zákonnosti vykonávania odpočúvania. Záznam telekomunikačnej prevádzky sa na vhodných elektronických nosičoch uchováva v celosti v spise, ktorých kópie si môže vyžiadať prokurátor a obvinený alebo obhajca. Po ukončení odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky si obvinený alebo obhajca môžu na svoje náklady vyhotoviť prepis záznamu telekomunikačnej prevádzky v rozsahu, v akom to uznajú za vhodné. Povinnosti uvedené v prvej vete sa na nich vzťahujú primerane.

Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len ESĽP) v rozsudku zo 4. apríla 2017, č. 2742/12 - Matanovič proti Chorvátsku v otázke povinnosti zoznámiť obhajobu so všetkými zabezpečenými odposluchmi konštatoval nasledovné:

- ESĽP v posudzovanom prípade zabezpečené záznamy rozdelil do troch kategórií:

- a) záznamy, ktoré boli použité ako dôkaz proti sťažovateľovi;
- b) záznamy, ktoré neboli použité ako dôkaz proti sťažovateľovi a ktoré síce boli súčasťou spisu, ale obhajobe k nim nebol umožnený prístup;
- c) záznamy, ktoré boli v danom prípade zabezpečené, ale neboli zaradené do spisu, lebo sa týkali osôb, ktoré neboli obvinené;

- ESĽP k bodu a) poznamenal, že je v zásade na vnútroštátnych orgánoch, či obhajobe umožnia prístup priamo k zabezpečeným nahrávkam. Porušenie práva na spravodlivý proces by v zásade hrozilo iba v prípade, že by sa obhajoba nemohla dostať ani k vlastným nahrávkam, na ktorých základe bol obvinený odsúdený, ani k ich prepisom;

- ESLP k bodu b) naznačil, že otázka prístupu k týmto záznamom by bola relevantná iba v rozsahu, v akom by sa tieto záznamy mohli týkať obvineného, konkrétne pokiaľ by mohli obsahovať informácie, ktoré by mohli viesť k oslobodeniu obvineného, ktoré by mali vplyv na výšku uloženého trestu, alebo ktoré by sa týkali prípustnosti, spoľahlivosti a úplnosti dôkazov použitých proti obvinenému. Je pritom v zásade na obvinenom, aby uviedol konkrétne dôvody, pre ktoré by mu mal byť prístup k týmto materiálom umožnený, a na vnútroštátnych orgánoch, aby takéto dôvody posúdili;

- ESLP k bodu c) pripustil, že sa tu dostávajú skutočne do hry dva navzájom si konkurujúce záujmy, vnútroštátny súd však nevykonal žiadne porovnanie, či v tomto konkrétnom prípade právo dotknutých osôb na ochranu súkromia preváži nad právom sťažovateľa na spravodlivý proces. Najvyšší súd naviac námietku sťažovateľa v danom ohľade odmietol iba konštatovaním, že sťažovateľ právo na prístup k týmto dôkazom nemá a že je v plnej kompetencii prokurátora, aby sám vykonal výber, ktoré zo zabezpečených záznamov predloží súdu ako dôkaz;

- tento prístup Najvyššieho súdu je však v rozpore s judikatúrou ESLP, podľa ktorej v právnych poriadkoch, v ktorých vyšetrojúce orgány sú povinné brať do úvahy skutočnosti svedčiace ako v neprospech, tak aj v prospech obvineného, nemôže byť v súlade s požiadavkou čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach systém, keď vyšetrojúce orgány samy vyhodnocujú, čo je a čo nie je pre daný prípad relevantné, bez toho, aby tam boli akékoľvek záruky na právo obhajoby.

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu vydal 20. apríla 2016, sp. zn. BB-ŠTS-V-300-2/16-Ntt-225 podľa § 114 ods. 1, 2, 3 Tr. por. príkaz na vyhotovovanie obrazových, zvukových, alebo obrazovo-zvukových záznamov zo stretnutí prof. Ing. V. L., PhD. s Ing. W. O., PhD. a doc. Ing. W. N., PhD. v priestoroch budovy G. J. M. B. U. v Nitre na čas od 20. apríla 2016 do 30. júna 2016. Príkazom z 20. mája 2016, sp. zn. BB-ŠTS-V-413-2/16-Ntt-318 rozšíril tento procesný úkon aj na osobu Mgr. G. K.. Rovnako tak príkazom z 20. apríla 2016, sp. zn. BB-ŠTS-V-299-2/16-Ntt-224, podľa § 115 ods. 1, 2, 3 Tr. por. nariadil odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky mobilnej účastníckej stanice XXX XXX XXX XXX, ktorej majiteľom bol W. O., bytom G. I. XXX a záujmovou osobou bol Ing. W. O., PhD., nar. XX. W. XXXX, a to na dobu od 20. apríla 2016 do 30. júna 2016.

Výšetrovateľ v rámci prípravného konania 8. júla 2016 zabezpečil do spisu CD obsahujúce zvukové záznamy telekomunikačnej prevádzky, ich prepisy a SMS správy v počte 152, počnúc prvým z 25. apríla 2016 a končiac posledným zo 14. júna 2016. Rovnako tak do spisu zabezpečil DVD nosič obsahujúci obrazovo-zvukové záznamy a ich prepisy v počte 8, počnúc prvým z 9. mája 2016 a končiac posledným z 13. júna 2016. Obžalovaní Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. sa s týmito dôkazmi za účasti ich obhajkyne JUDr. Ivany Kochanskej oboznámili v rámci preštudovania vyšetrovacieho spisu v termíne 14. a 15. novembra 2016, pričom v tomto smere nevzniesli žiadne námietky a nenavrhli žiadne doplnenie dokazovania.

Na hlavnom pojednávaní konanom 11. mája 2017 samosudca Špecializovaného trestného súdu vykonal dokazovanie záznamami telekomunikačnej prevádzky na technickom zariadení a ich prepismi v počte 6, prepismi SMS správ v počte 22 a obrazovo-zvukových záznamov v počte 2. Obžalovaní Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. za prítomnosti svojej obhajkyne JUDr. Ivany Kochanskej sa k predmetným dôkazom osobne vyjadrili, pričom opätovne nevzniesli žiadne námietky a v tomto smere nenavrhli ani žiadne doplnenie dokazovania.

Napriek tomu predseda odvolacieho senátu 5T na verejnom zasadnutí konanom 1. marca 2018 uložil prokurátorovi Úradu špeciálnej prokuratúry povinnosť cestou Odboru zvláštnych policajných činností Západ bez zbytočného odkladu zabezpečiť aj tie zvukové záznamy telekomunikačnej prevádzky a obrazovo-zvukové záznamy obstarané na základe príkazov príslušného sudcu pre prípravné konanie, ktoré vyšetrovateľom a prokurátorom neboli zaradené do spisu, a to jednak pre potreby rozhodnutia odvolacieho senátu a jednak pre uplatnenie práva na obhajobu obžalovaných Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. prostredníctvom ich obhajcu Mgr. Mareka Paru.

Je porušením práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach, pokiaľ orgány činné v trestnom konaní s poukazom na § 115 ods. 6 Tr. por. neumožnia obvinenému a jeho obhajcovi oboznámiť sa so všetkými relevantnými záznamami telekomunikačnej prevádzky a obrazovo-zvukovými záznamami v rozsahu potrebnom na uplatnenie ich obhajoby.

Rovnako je porušením práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach, pokiaľ orgány činné v trestnom konaní s poukazom na § 10 ods. 2 Tr. por. selektívne samy vyhodnocujú, čo je a čo nie je pre daný prípad relevantné, bez toho, aby v tomto procese opätovne boli prítomné akékoľvek záruky na právo obhajoby.

Vzhľadom na kontradiktórnosť trestného konania a povinnosť orgánov činných v trestnom konaní, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, bude už výlučným právom obvineného a jeho obhajcu, aby potom čo im budú na vhodných elektronických nosičoch uvedené záznamy poskytnuté, orgánom činným v trestnom konaní predložili doslovné prepisy tých záznamov, ktoré ako dôkaz požadujú vykonať spolu s konkrétnymi dôvodmi takéhoto procesného postupu.

V posudzovanej veci toto právo obžalovaní Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. v rámci prípravného konania a ani v štádiu konania na súde prvého stupňa nevyužili. Rovnako svojho práva nevyužili ani počas odvolacieho konania a predloženie návrhu na doplnenie dokazovania zo strany ich obhajcu Mgr. Mareka Paru deň pred konaním verejného zasadnutia 1. marca 2018 a následne 10. apríla 2018, 13. apríla 2018 a v deň konania verejného zasadnutia 16. apríla 2018 bolo len odkladacím manévrom. To sa napokon bez akejkoľvek pochybnosti preukázalo tým, obhajca obžalovaných napriek tomu, že mu boli poskytnuté všetky záznamy telekomunikačnej prevádzky monitorovaného mobilného čísla a všetky obrazovo-zvukové záznamy monitorovaných osôb a priestoru, v primeranej lehote si svoju zákonom uloženú povinnosť nesplnil. Práve naopak, obhajca obžalovaných Mgr. Marek Para sa pokúsil Najvyšší súd Slovenskej republiky opätovne zavádzať spôsobom, ktorý podľa názoru odvolacieho senátu 5T bol už v zrejmom rozpore s právami a povinnosťami obhajcu v zmysle § 44 Tr. por.

V písomnom podaní doručenom 10. apríla 2018 obhajca obžalovaných predložil pod bodom I. zoznam 43 hovorov a SMS bez toho, aby zabezpečil ich doslovné prepisy. Rovnako pod bodom II. predložil zoznam 14 hovorov a SMS, ktoré podľa jeho názoru boli nevykonateľné. V tomto prípade však z jeho strany išlo vyslovene o zavádzajúce konštatovanie, keďže podľa zistenia odvolacieho súdu uvedené hovory neboli reálne uskutočnené (napr. A) z 21. apríla 2016 - trval od 20:04:00 do 20:04:00, B) z 22. apríla 2016 trval od 09:33:40 do 09:33:40, C) z 26. apríla 2016 trval od 15:57:56 do 15:57:56, atď.). Do tejto skupiny obhajca obžalovaných zaradil pod písmenom I) aj hovor z 12. mája 2016, ktorý trval od 15:32:51 do 15:34:38, teda 1 minútu a 46 sekúnd. Prítom podľa obsahu evidentne išlo o omylom volané číslo z mobilu nachádzajúceho sa zrejme vo vrecku monitorovanej osoby. Napokon pod bodom III. obhajca obžalovaných predložil zoznam 16 hovorov a SMS, ktoré požadoval preskúmať. Aj v tomto prípade do zoznamu zaradil neuskutočnené hovory, ale napríklad aj hovor monitorovanej osoby s operátorom Orange (C) z 12. mája 2016, ktorý trval od 11:55:09 do 11:56:34, teda 1 minútu a 25 sekúnd a hovor z 24. mája 2016 (č. 3844), ktorý trval od 08:52:20 do 08:53:06, teda 46 sekúnd a týkal sa odovzdania vstupeniek u monitorovanej osoby.

Korunu všetkému však obhajca obžalovaných Mgr. Marek Para nasadil 13. apríla 2018 návrhom na doplnenie dokazovania 132-stranovým znaleckým posudkom Doc. Ing. Ivana Nepraša, CSc., ktorého účelom bolo dešifrovať, skenovať, vyhľadať a archivovať relevantné údaje uložené na poskytnutých elektronických nosičoch a ktorý ešte v deň konania verejného zasadnutia 16. apríla 2018 doplnil ďalším 10-stranovým znaleckým posudkom. Obe znalecké posudky prítom navyše obsahovali ďalšie prílohy.

Uvedené znalecké posudky obhajca obžalovaných Mgr. Marek Para nechal vyhotoviť napriek tomu, že odovzdané elektronické nosiče obsahovali aj program na otvorenie všetkých záznamov telekomunikačnej prevádzky monitorovaného mobilného čísla, pričom splnomocnená koncipientka obhajcu obžalovaných

bola predsedom senátu s návodom na jeho použitie osobne oboznámená. Navyše treba dodať, že externý disk obsahujúci všetky obrazovo-zvukové záznamy bol použiteľný od momentu jeho prevzatia.

Z uvedeného je zrejmé, že odvolací senát 5T poskytol obžalovaným Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. a ich obhajcovi Mgr. Marekovi Parovi v súvislosti so zabezpečenými záznamami telekomunikačnej prevádzky a obrazovo-zvukovými záznamami potrebnú súčinnosť a časový priestor na uplatnenie ich obhajoby v zmysle § 2 ods. 10 a § 115 ods. 6 Tr. por.

Namiesto toho obhajca obžalovaných Mgr. Marek Para svoje právo nevyužil a svoju zákonom uloženú povinnosť si nesplnil. Stalo sa tak preto, že uvedený obhajca sa permanentne snaží „ohurovať“ orgány činné v trestnom konaní právnymi názormi opísanými a vytrhnutými z judikatúry ESLP bez poznania celého kontextu toho ktorého prípadu a ich dôsledkov na procesný postup a rozhodovaciu činnosť. Rovnako sa tak stalo aj v tomto posudzovanom prípade, keď si obhajca Mgr. Marek Para dostatočne neuvedomil rozsah svojej následnej povinnosti vyplývajúcej mu zo zákona, ktorú potom alibisticky chcel preniesť na konajúci odvolací senát napriek tomu, že tento mu poskytol nadštandardný priestor na uplatnenie práva obhajoby. Odvolací senát preto z týchto dôvodov dokazovanie nedoplnil a návrh zamietol, keďže skutkový stav v posudzovanej veci bol zistený v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, a to bez dôvodných pochybností.

Napokon pokiaľ išlo o odvoláciu námietku obhajcu obžalovaných týkajúcu sa čítania svedeckej výpovede Ing. W. O., PhD. z 8. novembra 2016 na hlavnom pojednávaní konanom 4. mája 2017 napriek tomu, že pre tento procesný postup neboli splnené zákonné podmienky, odvolací senát 5T dáva do pozornosti uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. februára 2008, sp. zn. 1Tošs 9/2008 (inak dvaja sudcovia toho senátu sú toho času členmi senátu 5T), publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 35/2008, týkajúce zákonných podmienok odopretia výpovede svedka podľa § 130 ods. 2 veta prvá Tr. por., z ktorého vyplýva, že

I.) právo svedka odoprieť výpoveď, ak by svojou výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo osobám uvedeným v ustanovení § 130 ods. 2 veta prvá Trestného poriadku je dôsledkom ústavnej ochrany pred takouto povinnosťou (článok 47 ods. 1 Ústavy SR, resp. článok 37 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd). Táto zásada má prednosť pred dosiahnutím účelu trestného konania v zmysle § 1 Trestného poriadku, a to aj vtedy, ak by v konkrétnej veci mohla viesť k dôkaznej núdzi.

II.) právo odoprieť výpoveď podľa § 130 ods. 2 Trestného poriadku sa ale nemôže vzťahovať na výpoveď svedka ako celok, nemôže byť absolútna (na rozdiel od práva odoprieť výpoveď podľa § 130 ods. 1 Trestného poriadku), najmä z dôvodov poskytnúť orgánom činným v trestnom konaní a súdom možnosť získať dostatočne potrebné podklady na zistenie, či je hrozba nebezpečenstva trestného stíhania reálna.

V posudzovanej veci odvolací senát 5T zistil, že boli splnené všetky zákonné podmienky pre postup podľa § 263 ods. 4 Tr. por., a to aj z pohľadu vyššie uvedenej právnej vety pod bodom II.) (č. l. 276a - 276f a č. l. 864 - 865 vyšetrovacieho a súdneho spisu). Z týchto dôvodov odvolací senát 5T aj tento návrh na doplnenie dokazovania zamietol.

V otázke prípadného doplnenia dokazovania treba ešte dodať, že záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu urobený podľa § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, nie je porušením práva obvineného na obhajobu, pokiaľ všetkými dovtedy vykonanými dôkazmi bol skutkový stav zistený správne a úplne.

O to viac, keď obžalovaní Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. v evidentnej koordinácii so svedkom Doc. Ing. V. Q., CSc. a čiastočne aj so svedkom Ing. W. O., PhD. začali na záver prípravného konania svoje výpovede prispôbovať dôkaznej situácii, najmä v podobe tvrdenia „o

vybavovaní termínu".

K skutkovej a právnej stránke veci

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací všeobecne považuje za potrebné uviesť, že v prípade, ak súd prvého stupňa postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por., tzn. že ich hodnotil podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne a urobil logicky odôvodnené úplné skutkové zistenia, nemôže odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že sám na základe svojho presvedčenia hodnotí tie isté dôkazy s iným v úvahu prichádzajúcim výsledkom. V takom prípade totiž nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť žiadnu chybu v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia.

Pokiaľ ide o výrok o vine, argumentácia súdu prvého stupňa vychádzala z axiómy, že v posudzovanej veci vinu obidvoch obžalovaných bez akýchkoľvek pochybností preukazovali hlavne výpovede svedkov R. M. (podplácajúci) a Ing. W. O., PhD. (sprostredkovateľ), ktorí boli predtým v samostatných konaniach v rámci dohody o vine a treste právoplatne odsúdení.

Dalo sa preto očakávať, že obhajoba opätovne uplatní už takpovediac chronicky sa opakujúcu odvoláciu námietku týkajúcu sa tejto procesnej situácie založenej na argumentácii o „kajúcnikoch, ktorí za svoje usvedčujúce výpovede dostali benefity v podobe nižších trestov" a vzhľadom k tomu bez ďalšieho nie je možné uveriť ich verzii !!!

Pokiaľ ide o konanie o dohode o vine a treste, Najvyšší súd Slovenskej republiky už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach (napr. sp. zn. 5 Tdo 87/2017) konštatoval, že problematikou dodržiavania procesných záruk pri uplatňovaní inštitútu tzv. dohody o vine a treste sa EŠLP už v minulosti niekoľkokrát zaoberal (viď Babar Ahmad a ďalší proti Spojenému kráľovstvu zo 6. júla 2010, č. 24027/07, príp. Sadadjiev proti Bulharsku z 5. októbra 2006, č. 58733/00). A hoci samotnú existenciu dohody nikdy nespochybnil (obdobná úprava je bežná v kritickej väčšine členských štátov Rady Európy), formuloval určité zásady, ktoré musia byť v každom jednotlivom prípade dodržané, aby aplikácia takéhoto postupu nevybočovala z rámca spravodlivého procesu. O takúto situáciu (okrem iného) nepôjde aj vtedy, i/ ak bol rozdiel medzi oboma trestami taký veľký, že sa vyvíjal neprímeraný tlak na obvineného, aby uznal vinu, ii/ dohoda o vine a treste vyvíjala taký tlak na obvineného, že celkom narušila právo neobviňovať seba samého, iii/ dohoda o vine a treste bola jedinou možnou cestou, aby sa obvinený vyhol trestu tak závažnému, že bol v rozpore s čl. 3 Dohovoru.

V prípade svedkov R. M. a Ing. W. O., PhD., právoplatne odsúdených v samostatných konaniach, boli tieto podmienky bezo zbytku splnené.

Odvolací senát 5T sa rovnako stotožnil s tézou - a vzhľadom k tomu bez ďalšieho nie je možné uveriť ich verzii, avšak v úplne inom kontexte, ako to predostrela obhajoba. Práve celý rad ďalších zabezpečených dôkazov (výpovede ďalších svedkov, listinné dôkazy, záznamy telekomunikačnej prevádzky a obrazovo-zvukové záznamy) viedol týchto pôvodne spoluobvinených k reálnemu zhodnoteniu dôkaznej situácie a svojich prípadných vyhliadok „na úspech vo veci" v podobe ich slobodného rozhodnutia o tom, že spáchanie trestnej činnosti v plnom rozsahu priznali a následne s prokurátorom uzatvorili dohodu o vine a treste, ktorú schválil súd.

Práve naopak, postoj obžalovaných Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. k spáchanej trestnej činnosti vzhľadom na dôkaznú situáciu zostal mimo akejkolvek reality, o to viac, že obžalovaný Ing. W. N., PhD. sa pri svojom prvom výsluchu 13. júla 2016 k spáchanému skutku priznal. Treba len dodať, že jeho neskoršie vysvetlenie pozadia tohto priznania je takpovediac „z ríše a teraz tú o červenej čiapočke", ktorým nielenže urážal orgány činné v trestnom konaní, ale hlavne zosmiešňoval sám seba.

Skutočnosť, že títo obžalovaní taktiež nevyužili možnosť konania o dohode o vine a treste, treba pripísať

skôr prehnaným ambíciám zo strany niektorých zvolených obhajcov. Títo vo veciach s jednoznačnou dôkaznou situáciou nepochopiteľne trvajú na obhajobe, ktorá obžalovaných skôr poškodzuje, ako im pomáha. Rovnako tomu tak bolo v posudzovanej trestnej veci, kedy obžalovaní Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. navyše na poslednú chvíľu svojou obhajobou poverili obhajcu Mgr. Mareka Paru, ktorého obhajobou docielili len a len oddialenie právoplatného rozhodnutia vo veci, pretože iný výsledok (zamietnutie odvolania) za tejto dôkaznej situácie sa ani nedal očakávať. Namiesto je potom aj otázka, či išlo o účelne vynaložené náklady zo strany obžalovaných pri takomto spôsobe obhajoby a jeho výsledku.

Ako už bolo povedané, dôkazy zabezpečené v prípravnom konaní a vykonané na hlavnom pojednávaní preukázali, že:

- svedok R. M. oslovil svedka Ing. W. O., PhD., vedúceho jeho diplomovej práce, či by mu nepomohol s voliteľnými predmetmi B. I. a II., keďže nemal dostatočný počet kreditov na absolvovanie štátnej záverečnej skúšky;

- 27. apríla 2016 o 20.25 hod. obžalovaný Ing. W. N., PhD. v telefonickom rozhovore so svedkom Ing. W. O., PhD. potvrdil možnosť vybavenia skúšky z predmetu B., pričom následne už pri osobnom stretnutí obžalovaný Ing. W. N., PhD. určil sumu 300,- Eur za jednu skúšku;

- 17. mája 2016 okolo 12.00 hod. v priestoroch M. Nitra svedok Ing. W. O., PhD. oznámil svedkovi R. M. sumu 300,- Eur za jednu skúšku, čo bolo vzápätí aj zrealizované, pričom následne bol svedok R. M. svedkom Ing. W. O., PhD. informovaný, že osoby zodpovedné za vybavenie skúšky z predmetov B. I. a II. požadujú sumu 1.000,- Eur za obidve;

- svedok R. M. sa preto rozhodol, že vzhľadom na potrebný počet kreditov by mal záujem len o skúšku z predmetu B. I. za sumu 500,- Eur, a preto mu svedok Ing. W. O., PhD. sumu 300,- Eur vrátil;

- 17. mája 2016 o 13.48 hod. v telefonickom rozhovore obžalovaný Ing. W. N., PhD. dohodol so svedkom Ing. W. O., PhD., že za vybavenie skúšky iba z predmetu B. I. dotýčny študent zaplatí „polovicu“;

- 17. mája 2016 v čase okolo 18.30 hod. na parkovisku pri J. I. v Nitre R. M. odovzdal svedkovi Ing. W. O., PhD. sumu 500,- Eur za vybavenie skúšky z predmetu B. I.;

- 17. mája 2016 o 18.47 v telefonickom rozhovore obžalovaný Ing. W. N., PhD. so svedkom Ing. W. O., PhD., rozoberali mechanizmus a časový plán vybavenia skúšky pre študenta „M.“ s tým, že „zatiaľ mu to nemusí nosiť“;

- 18. mája 2016 o 18.17 hod. v telefonickom rozhovore svedok Ing. W. O., PhD. inštruoval svedka R. M., akým spôsobom bude 19. mája 2016 absolvovať skúšku z B. I.;

- 19. mája 2016 o 12:43 hod. svedok R. M. dostal od svedka Ing. W. O., PhD. prostredníctvom SMS odkaz, aby sa rýchlo presunul k obchodnému Centru I. v Nitre, kde ho bude čakať v čiernej Octavii „všetko vybavujúca osoba“;

- svedok R. M. sa následne dostavil na určené miesto, kde mu obžalovaný Ing. W. N., PhD. odovzdal nevyplnený test z predmetu B. I. s tým, že si ho má doma vyplniť a na druhý deň sa v ranných hodinách dostaviť na B. J. J., kde dostane ďalšie inštrukcie;

- svedok Doc. Ing. V. Q., CSc. potvrdil, že ako skúšajúci odovzdal obžalovanému prof. Ing. O. N., CSc. na jeho požiadanie „vzor“ trestov z predmetov B. I. a II.;

- 20. mája 2016 o 8:44 hod. svedok Ing. W. O., PhD. telefonicky oznámil svedkovi R. M. - „No servus, môžeš tam ísť, čaká ťa“;

- následne na to svedok R. M. u Doc. Ing. V. Q., CSc. absolvoval skúšku tak, že odovzdal len doma vyplnené testy a bol mu do indexu a evidencie štúdia zapísaný predmet B. I.;

- potom, čo skúšajúci Doc. Ing. V. Q., CSc. zisťoval jeho záujem aj o skúšku z predmetu B. II. a uistil sa, že „je od“ obžalovaného prof. Ing. O. N., CSc., požiadal ho, aby počkal pred kabinetom, pričom následne sa tam dostavil obžalovaný prof. Ing. O. N., CSc., ktorý sa tam zdržal cca 10 minút;

- po odchode obžalovaného prof. Ing. O. N., CSc. sa vrátil späť do kabinetu, kde mu skúšajúci Doc. Ing. V. Q., CSc. zapísal do evidencie štúdia a do indexu aj skúšku z predmetu B. II. s tým, že mu odovzdal nevyplnený test B. II., ktorý si mal doma vyplniť a doniesť v pondelok 23. mája 2016;

- 20. mája 2016 o 10:21 hod. svedok Ing. W. O., PhD. dostal od svedka R. M. prostredníctvom SMS odkaz - „Vybavenr. Pondelok dojdem. Už som v nz. Lebo idem do brna. Este raz dik.“, pričom následne o 11:00 hod. svedok R. M. dostal od svedka Ing. W. O., PhD. prostredníctvom SMS odkaz - „Sak ale dal ti ja 2 a ticho si“ a o 11:04 SMS s textom „Zastav sa“;

- svedok Ing. W. O., PhD. potvrdil, že obžalovaný Ing. W. N., PhD. pri osobnom stretnutí ho požiadal o to, aby svedok R. M. „niečo priniesol aj za tú druhú časť skúšky“, pričom následne to špecifikoval na sumu 200,- Eur;

- 23. mája 2016 svedok R. M. doma vyplnený test z predmetu B. II. odovzdal skúšajúcemu Doc. Ing. V. Q., CSc. a následne sa zastavil u svedka Ing. W. O., PhD., ktorý mu oznámil, že musí ešte doplatiť sumu 200,- Eur za skúšku z predmetu B. II. a pokiaľ s tým nesúhlasí, aby sa obrátil na prof. Ing. O. N., CSc., ktorý mal kanceláriu o poschodie nižšie;

- toto istého dňa svedok R. M. odovzdal v priestoroch univerzity svedkovi Ing. W. O., PhD. sumu 200,- Eur, pričom ich konverzáciu o tom dokumentuje obrazovo-zvukový záznam z 23. mája 2016;

- svedok Ing. W. O., PhD. potvrdil, že obidve sumy 500,- Eur a 200,- Eur osobne odovzdal obžalovanému Ing. W. N., PhD. v jeho dome.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného sa Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací stotožnil so záverom, že v posudzovanej veci v prípade výroku o vine nejde o žiadnu pravdepodobnosť, ale o rozumnú istotu, že obžalovaní Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. žalovaný skutok spáchali na tom základe, ako bol ustálený v skutkovej vete napadnutého rozsudku.

Práve naopak, hodnotenie vykonaných dôkazov v prospech obžalovaných Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. by bolo nielen v extrémnom rozpore so spravodlivosťou, ale hlavne s pravidlami logického úsudku a vyvodzovania, keďže odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa nemal o vine obžalovaných Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. žiadne rozumné pochybnosti.

Námietky obžalovaných Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. k obsahu a rozsahu vlastnej úvahy súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov a námietky k hodnoteniu dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obžalovaných Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc., svojim obsahom nenaplnia žiadny odvolací dôvod podľa § 321 Tr. por.

Podľa odvolacieho senátu 5T Najvyššieho súdu Slovenskej republiky stavu veci a zákona zodpovedá aj právne posúdenie konania obžalovaných Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. ako prečinu nepriamej korupcie spolupáchatelstvom podľa § 20, § 336 ods. 1 Tr. zák., keďže spoločným konaním cez sprostredkovateľa pre seba žiadali a prijali úplatok za to, že budú svojim vplyvom pôsobiť na výkon právomoci osoby uvedenej v § 329 Tr. zák. a za to, že tak urobili.

Rovnako v tomto smere neobstoja odvolacie námietky založené na tvrdení, že v prípade obžalovaného

prof. Ing. O. N., CSc. vymedzenie skutkovej vety s formuláciou „zabezpečenia úspešného absolvovania skúšky“ nevyklučuje legálnu činnosť jeho osoby.

Legálny spôsob absolvovania skúšky existoval len jeden. A to prostredníctvom prihlásenia sa svedka R. M. cez Univerzitný informačný systém M. Nitra na určený termín a úspešné vyplnenie testu, resp. absolvovanie ústnej skúšky u dotyčného skúšajúceho. Všetky ostatné spôsoby „zabezpečenia úspešného absolvovania skúšky“ predstavovali nelegálnu činnosť. Svedok R. M. mal k dispozícii 16 termínov na predmet B. I. a 22 termínov na predmet B. II. Neprihlásil sa ani na jeden z nich. Namiesto toho v dôsledku spoločného konania obžalovaných Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. absolvoval skúšku z predmetov B. I. a II. 20. mája 2016 tak, že skúšajúcemu Doc. Ing. V. Q. CSc. len odovzdal doma vyplnený test z predmetu B. I. a 23. mája 2016 aj doma vyplnený test z predmetu B. II., pričom skúšky mu boli do evidencie štúdia a indexu zapísané s termínom 17. mája 2016, na ktorý R. M. nebol prihlásený, navyše na tento termín skúška z predmetu B. I. nebola ani vypísaná. Obžalovaní Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. si za to prostredníctvom svedka Ing. W. O., PhD. vyžiadali úplatok vo výške 700,- Eur, ktorú sumu poskytnutú svedkom R. M. osobne prevzal Ing. W. N., PhD. prostredníctvom svedka Ing. W. O., PhD. Nielen spôsob spáchania činu, ale hlavne svedecká výpoveď Ing. W. O., PhD. usvedčila obžalovaného prof. Ing. O. N., CSc. z participácie na skutku aj v tomto smere.

Rovnako neobstoja odvolacie námietky založené na tvrdení, že v posudzovanom prípade „nebolo preukázané spolupáchateľstvo“, keďže konanie niekoho „iné“ bol pripočítané obžalovanému prof. Ing. O. N., CSc., teda zrejme, že obžalovaný Ing. W. N., PhD. ako syn žiadal a prijal úplatok za vybavenie skúšky bez vedomia vybavujúceho otca obžalovaného prof. Ing. O. N., CSc., ktoré nakoniec prerástlo až do absurdného tvrdenia, že predmetný úplatok za vybavenie skúšky podvodným spôsobom vylákal a prijal svedok Ing. W. O., PhD., ktorý za tým účelom zneužil obžalovaných Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc.

V tejto súvislosti odvolací senát dáva do pozornosti zabezpečené a vykonané záznamy telekomunikačnej prevádzky, z obsahu ktorých bez akýchkoľvek pochybností je možné zistiť, že dominantnou osobou v priateľskom vzťahu medzi obžalovaným Ing. W. N., PhD. a svedkom Ing. W. O., PhD. bol práve obžalovaný Ing. W. N., PhD., ktorý určoval podmienky a okolnosti, za ktorých bude a nakoniec aj bol skutok spáchaný.

Pri spolupáchateľstve sa vyžaduje spoločný úmysel každého zo spolupáchateľov, t. j. si musia byť vedomí, že trestný čin páchajú spoločným konaním, ktoré smeruje k naplneniu predtým vymedzeného cieľa. Treba len dodať, že o spolupáchateľstvo pôjde aj v tom prípade, keď každý zo spolupáchateľov svojím konaním naplní jeden zo znakov objektívnej stránky trestného činu a ich súhrn naplní všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu. A tak tomu bolo aj v posudzovanej trestnej veci.

V neposlednom rade práve spôsob obhajoby obžalovaného Ing. W. N., PhD. bol tým určujúcim faktorom, ktorý viedol aj k usvedčeniu obžalovaného prof. Ing. O. N., CSc. Nestáva sa totiž v trestných veciach často, aby obrazne povedané „syn v snahe zachrániť sa potopil otca“!

Rovnako stavu vecí a zákonu zodpovedajú aj uložené tresty, pokiaľ išlo o tresty odňatia slobody s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu a s primeraným obmedzením a rovnako tak aj peňažné tresty, ktoré obidvom obžalovaným boli uložené v rovnakej výmere.

Záverom treba konštatovať, že korupčné správanie sa niektorých členov pedagogického zboru na M. B. U. v Nitre zrejme nebolo ojedinelým javom, ale obvyklým spôsobom takpovediac „prilepšovania si a zvyšovania životnej úrovne“, čo nie je práve najlichotivejšia vizitka pre túto univerzitu.

Z týchto dôvodov potom odvolací senát 5T Najvyššieho súdu Slovenskej republiky odvolania obžalovaných Ing. W. N., PhD. a prof. Ing. O. N., CSc. ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.